

TRATTEN

INFORMATIONSTIDNING FÖR PERSONAL PÅ
BARNMORSKEMOTTAGNINGARNA

MÖDRAHÄLSOVÅRDSENHETEN
REGION VÄRMLAND
FEBRUARI 2022

Innehåll

Mhöl informerar	s 03
- Reviderade rutiner	s 03
- Medskick från remissbedömare, obstetriken	s 03
Brev till dig som är vårdgivare inom mödrahälsovården	s 04
Internetbehandling för gravida med depression	s 05
Information från förlossningsavdelningen	s 06
Information från Medicinskt födelseregistret	s 06
Information från Livets tråd	s 07
Kalendarium	s 08

Tratten är en informationstidning för personal på barnmorskemottagningarna
Ansvarig utgivare: Ingela Larsson, redaktör: Gunilla Svedlund

Kontaktuppgifter till MHV-teamet:

Tora Leviken Thörnblad, Mödrahälsovårdsöverläkare, toraleviken.thornblad@regionvarmland.se
010-831 70 03

Ingela Larsson, Samordningsbarnmorska, Ingela.Larsson@regionvarmland.se 010-831 67 08

Gunilla Svedlund, Assistent, gunilla.svedlund@regionvarmland.se 010-831 67 06

Mirja Augustsson, Dietist/Verksamhetsutvecklare, mirja.augustsson@regionvarmland.se,
010-831 67 25

Besöksadress och postadress:

Älvgatan 39
652 30 Karlstad
010-831 67 06

www.1177.se/varmland • www.regionvarmland.se

Adress till:

Psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård
Centralsjukhuset
Bryggargatan 7
651 85 Karlstad

Mhölen informerar

Under veckorna som varit har jag haft möjlighet att träffa flera av er på BMM och det har varit mycket givande möten.

DANA-studien pågår och rekryterar gravida v 8-29 med lätt till måttlig depression för internet-KBT. Studien hålls av psykiater Marie Bixo på KI, rekryteringen sker nationellt. Vi skickar med informationsmaterial i Tratten som hon tagit fram och kommer också skicka er affischer att sätta upp i väntrum för att uppmärksamma våra gravida med nedstämdhet om möjligheten. Hjälpt gärna till att sprida information om studien till våra gravida. Den gravida anmäler sig själv, ingen remiss krävs.

Vi har kommit igång med utbildningen för **Utrotningsprojektet cervixcancer**, vi har ännu inte något uppstartsdatum, och det beror på när de administrativa lösningarna kommer på plats, troligtvis efter sommaren. Utrotningsprojektet som syftar till att minska HPV-bördan hos de unga mellan 23-29 år och innebär vaccination med Gardasil-9 i samband med cellprovstagning är en studie från regionalt cancercentrum (RCC) som Hälso- och sjukvårdsledningen tagit beslut att vi ska delta i. Detta efter ett riksdagsbeslut att uppmana regeringen att genomföra en handlingsplan för eliminering av livmoderhalscancer genom vaccination och HPV-screening i samband med första screeningcellprovet.

[Livmoderhalscancer Socialutskottets Betänkande 2020/21:SoU36 - Riksdagen](#)

Reviderade rutiner

Gravida som genomgått obestitaskirurgi har uppdaterats tillsammans med Mirja Augustsson. Observera något förändrad provtagningsrekommendation och ändring i rekommenderad läkemedelsbehandling, utifrån vilken substitution som patienterna rekommenderas även pregravida. Här finns förändringar gällande folat och D-vitamin. Det finns även ett förtydligande utifrån aktuellt kunskapsläge om preventivmedel att även perorala p-piller kan användas. [RUT-13239 Gravida som genomgått obestitaskirurgi](#)

Klåda under graviditet

Jag har också uppdaterat vårdrutinen [RUT-13248-v.3.2 Klåda under graviditet](#). Där kan man nu läsa att det är gallsyror >100 som innebär en ökad risk för IUFD. I övrigt finns en del mer uppdaterad information om vilka hudsjukdomar som bör beaktas under graviditet vilket Daniel Andernord på hudkliniken reviderat. Handläggningen på BMM blir i all väsentlighet oförändrad.

[VÅR-10694-v.3.0 Trombosprofylax under graviditet, förlossning och puerperium](#) har nu ändrats så att nya BMI-gränser börjar gälla vid inskrivning från och med 1/3. BMI > 30 ger 1 riskpoäng och BMI > 40 ger 2 riskpoäng. Dessutom sänks gränsen för när hereditet skall övervägas: vid förstegradssläktning som är < 50 år ges 1 riskpoäng. Då ska även utredning ske om trombofili föreligger varför remiss för detta behöver avgå till spec-MVC.

Det finns ytterligare ändringar i övriga riskfaktorer såsom IUFD, svår infektion, transfusionkrävande blödning men inget av detta ändrar arbetssättet eller riskfaktorerna på BMM vid inskrivning.

Medskick från remissbedömare, obstetriken

Det är viktigt vid remiss-skrivning att hålla isär om patienten remitteras för bedömning om trombosprofylax (Fragmin) eller om remissen handlar om förebyggande behandling mot preeklampsi (ASA).

Riskfaktorer för preeklampsi finns med i inskrivningsmallen och remiss för eventuell behandling med ASA skrivs vb.

Riskfaktorer för venös tromboembolism (VTE) finns uppdaterade i ovanstående dokument, och i de fall patienten har 2 riskpoäng eller mer skall remiss skickas. Endast vid 4 riskpoäng värderas profylax under pågående graviditet, vid färre poäng kan profylax bli aktuellt postpartum. I samband med förlossningen görs en ny värdering av riskfaktorerna då nya kan ha tillstött under graviditeten.

/Tora

Brev till dig som är vårdgivare inom mödravården

Vi på Konsultenheten och Internetpsykiatrienheten i Stockholm vill informera mödravården i hela Sverige om DANA-projektet – behandling med internet-KBT för depression under graviditet - som just nu rekryterar deltagare.

Gravida (graviditetsvecka 8-29) från hela Sverige kan anmäla sig på webbplatsen <https://dana.ki.se>.

Syftet med studien är att undersöka om inte bara internet-KBT behandling men även bedömningen inför behandlingen kan göras på distans samt om kvinnans önskemål för sättet att träffa bedömaren spelar roll. Det betyder att patienter antingen får välja hur de vill träffa vårdpersonal som genomför bedömningen eller så slumpas de till bedömningen på telefon, video eller på vår mottagning på Konsultenheten vid Psykiatri Sydväst i Huddinge. Alla som uppfyller inklusionskriterier erbjuds behandling.

Grundkraven för att kunna vara med i studien är:

- Graviditet i vecka 8-30 då behandlingen startar (anmälan kan göras innan vecka 8 och vi rekommenderar att anmälan görs senast i vecka 29).
- Inskrivnen och regelbunden kontakt med mödravårdscentral
- Lindrig till måttlig depression (bedöms innan behandlingens start).
- Minst 18 år
- Har tid att engagera sig i behandlingsarbete ca 10 veckor.
- Har tillgång till dator och internet.
- Kan uttrycka sig på svenska muntligt och skriftligt.

Internet-KBT för depression har sedan 2007 med stor framgång använts inom reguljär vård. En graviditetsanpassad IKBT-behandling för depression testades i en tidigare studie och visade goda effekter och patientnöjdhet.

I forskningsprojektet ingår förutom psykologer och psykologstudenter med KBT-inriktning även psykiatriker och sjuksköterska med stor vana av psykisk ohälsa i samband med graviditet samt barnmorska. **Allt som rör graviditeten och eventuella medicinska komplikationer sköts dock på vanligt sätt via Mödravårdscentralen.** Deltagarna hänvisas dit om de skulle ta upp frågor eller eventuella komplikationer med sin behandlare.

Vi hoppas att studien ska kunna vara avlastande för mödravårdscentraler då den kan erbjuda gravida kvinnor en hjälp som annars är svårt att få. En grundlig bedömning görs först via självskattningsformulär på internet och därefter kallas kvinnan till en strukturerad bedömningsintervju. Bedömningen sker via telefon, video eller inom ramen för ett fysiskt besök om kvinnan bor i Region Stockholm. Skulle behandlingen inte passa hänvisar vi vidare till lämplig vård.

Anmälan är nu öppen och patienter och intresserade hänvisas till <https://dana.ki.se> där man kan läsa mer och anmäla sig till studien.

Kontakta oss gärna om ni har frågor – vi kan skicka material för patientinformation, flyer och väntrumssaffischer.

Vänliga hälsningar

/Marie Bendix

Leg läkare, spec. psykiatri, med dr och ansvarig forskare för DANA-projektet;
marie.bendix@ki.se

Internetbehandling för gravida med depression

I detta forskningsprojekt vill vi undersöka effekten och deltagarnas upplevelse av en behandlarstött internetbaserad psykologisk behandling för gravida med pågående depression där bedömningen inför behandlingen görs på olika sätt.

Projektet status

Projektet började ta in patienter våren 2021 och anmälan är nu återigen öppen för nya deltagare.

Information om projektet

Mer än var tionde kvinna lider av depression under sin graviditet. Obehandlad depression kan påverka det ofödda barnet och leder till ett stort lidande både för kvinnan och hennes närstående. Sjukdomen upptäcks inte alltid då många skäms för den. Depression under graviditet behandlas idag med psykologisk behandling och antidepressiva. Kognitiv beteendeterapi (KBT) ger bra effekt men tillgången är begränsad.

Tidigare studier med internetförmiddad kognitiv beteendeterapi (IKBT) anpassad för gravida visat sig ha bra effekt men det är oklart om den fungerar bra i reguljär vård. För att avgöra om behandlingen kan förmedlas till hela Sverige vill vi testa om bedömningen innan behandlingen fungerar lika bra oavsett om den görs som ett fysiskt besök eller via telefon- eller videosamtal. Hälften av deltagarna slumpas till vilken typ av besök de får och den andra hälften får välja. På så sätt kan vi studera om möjligheten att välja påverkar resultatet.

Vilka kan vara med?

Vi söker gravida som upplever nedstämdhet under sin pågående graviditet och som med sin medverkan vill öka kunskapen om depression och dess behandling under graviditet. Alla som anmäler sig kommer att först få fylla i formulär. De som preliminärt bedöms uppfylla kriterierna för att vara med kommer få genomgå en diagnostisk bedömningsintervju via telefon, video eller besök på mottagning innan man slutgiltigt tar ställning till deltagande. (För närvarande kan vi dock endast erbjuda besök på mottagning till de som bor i Stockholm). De som kan vara med kommer att erbjudas att genomgå internetförmiddad kognitiv beteendeterapi (IKBT) som har anpassats för depression under graviditeten baserat på tidigare forskning om vad gravida har för särskilda problem och behov. Behandling pågår under 10 veckor och förmedlas via en säker webbplats. Behandling vi erbjuder är inte tänkt att ersätta din vård vid MVC, vårdcentral eller specialistmödravården, utan den fungerar som ett komplement till den vård man redan får.

Kontaktperson för frågor om projektet och deltagande

dana.ki.se

Telefon 08-585 849 10 (Konsultenheten, Psykiatri Sydväst, Stockholm)

Anmälan

<https://p2.internetpsykiatri.se/fou/Register.php?treatment=1939387>

DANA-Studien är ett samarbete mellan Konsultenheten och Internetpsykiatrienheten vid Psykiatri Sydväst, Stockholms Läns Sjukvårdsområde och Institutionen för klinisk neurovetenskap, Karolinska Institutet.

Ansvarig forskare: Marie Bendix

Information från förlossningsavdelningen

- Om en födande är positiv med covid, så får hon ha med sig sin covidpositiva partner under förlossningen. Förutsättningen är att partnern mår bra och använder munskydd.
- Om en födande är frisk, behöver även hennes partner vara frisk. Om partnern är covidpositiv kan hen inte följa med till förlossningen. En partner med symtom behöver testa sig med negativt provsvar innan hen följer med till förlossningen.
- From 9/2 kommer vi tillåta att kvinnor har med sig sin friska partner även vid bedömningar på förlossningen.
- Vi kommer även tillåta att man vid behov får ha med sig 2 friska stödpersoner under förlossningen.
- Just nu råder brist på antigen tester, vilket innebär att vi inte kommer antigen testa partners på förlossningen. Alla medföljande kommer istället ombedas använda munskydd i närvaro av personal.

/Charlotte Stenström

Avdelningschef

Kvinnosjukvården/Förlossningen

Information från Medicinskt födelseregistret

Det kommit påpekande från Medicinskt födelseregistret (MFR) om att det levereras otillräckliga data från Värmland. Det gäller sökorden Familj samt Omfattning av arbetstid som finns i journalmallen Inskrivning gravid barnmorskemottagning. Dessa sökord är tvingande och det är de fasta valen som måste användas.

The image shows two dropdown menus from a medical information system. The first menu is titled 'Familj' and has a 'Historik' checkbox. The 'Fast värde' (Fixed value) is 'Namn' with a dropdown menu showing '<Välj>'. The 'Beskrivning' (Description) is 'Filter...' with a dropdown menu showing '<Välj>', 'Sammanbor med barnafadern', 'Ensamstående', 'Sammanbor med närstående/blivande vårdnadshavare', and 'Annan familjesituation'. The second menu is titled 'Omfattning av arbetstid' and also has a 'Historik' checkbox. The 'Fast värde' is 'Namn' with a dropdown menu showing '<Välj>'. The 'Beskrivning' is 'Filter...' with a dropdown menu showing '<Välj>', 'Heltid', 'Deltid', and 'Annat'. There is also a 'Fritext' field with the value 'Annat'.

/Ingela

Information från Livets tråd

- Aktuellt om amning

Amningskurser till blivande föräldrar

Representanter från Amningshjälpen, barnmorska Nina Stanizewski och barnmorska Magdalena Eriksson anordnar kostnadsfri fortbildning om amning till blivande föräldrar på BMM. Tidigare kurser har varit mycket uppskattade, såväl i Värmland som i övriga Sverige. Kursen är ett komplement till befintlig amningsinformation och vänder sig till såväl första- som flerbarnsföräldrar.

För närvarande anordnas inga kurser i Värmland men andra regioner anordnar "Amningskurs för blivande föräldrar" - online se sensus.se

Råd om flaskmatning

[Råd om flaskmatning \(INF-16187\)](#)

Kyl och frys

Nu finns det kyl och frys på förlossningsavdelningen där det finns möjlighet att förvara urmjölkad bröstmjolk [RUT-20838 Handmjölkning hos gravida med diabetes](#)

Boktips

Amning i nöd och lust är ett bra stöd vid amningsrådgivning.

Blogg-tips

Bra information om amning till blivande och nyblivna föräldrar finns på <http://www.babybaby.se/>

Vårdprogrammet amningskomplikationer

Vi använder Stockholms läns vårdprogram. Den finns att ladda ner via länk <https://vardgivarguiden.se/globalassets/kunskapsstod/vardprogram/brostkomplikationer/brostkomplikationer-amning>

Livets tråd är en arbetsgrupp med representanter från hela vårdkedjan. Gruppen arbetar med omvårdnadsfrågor för att underlätta samarbetat mellan olika vårdgivare som möter den blivande och nyblivna familjen.

Arbetsgruppen ska bland annat verka för metodutveckling, utbildning och utvärdering i framförallt amningsfrågor för all personal i hela vårdkedjan och verka för att en gemensam amningspolicy hålls aktuell.

Arbetsgruppen ska också verka för ett bra fungerande samarbete och kommunikation mellan olika vårdgivare, i samråd med berörda chefer.

Medlemmar i Livets tråd

Astrid Ekeberg
Camilla Besterman
Cristina Gillå
Eva Rickman
Helena Donborn
Ingela Larsson
Katarina Sefton
Madeleine Pizarro Torrijos
Magdalena Eriksson
Nina Stanizewski
Suzanna Sundström
Ulrica Gustafsson
Ulrika Huatorpet Nilsson

Frågor och synpunkter:

cristina.gilla@regionvarmland.se
Ingela.Larsson@regionvarmland.se

[Livets tråd hemsidan](#)

KALENDARARIUM

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av MHV och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och klara av ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

MHV-enheten anordnar eller stöder:

Region Värmland erbjuder:

Motiverande samtal, MI - datum våren 2022

8 och 9 mars samt 12 april
17 och 18 mars samt 27 april
6 och 7 april samt 3 maj

[Anmälan och information på regionvarmland.se](https://regionvarmland.se)

*** Amning, stöd i amningsstarten**

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den basutbildning som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

Kommande utbildningar

2022

Mars

*** Yrkesträffar**

Inbjudan och gruppindelning har skickats ut i mail

*** Tobaksfri uppväxt, introduktion av nyanställda**

31 mars, 9-12
Inbjudan är utskickad

April

*** Våld i familjen, introduktion av nyanställda**

27 och 29 april
Inbjudan är utskickad

*** Samtalsmetodik och screening med EPDS, introduktion av nyanställda**

29 april
Inbjudan är utskickad

Maj

*** BMM-dag fosterdiagnostik**

4 maj, heldag
Inbjudan är utskickad

Oktober

*** BMM-dag, heldag**

11 oktober
Inbjudan kommer